

OBVEŠČEVALEC

LETO VI

LITIJA, 1965

ŠT. 5—6

Povzetek iz analize poslovanja v 1. polovici I. 1965

Prva polovica leta je za nami, zato je potrebno, da s podrobno analizo ugotovimo slabosti v našem poslovanju ter odstopanja od postavljenih planskih nalog. Temeljita analiza je potrebna tudi toliko bolj, ker smo z novim letom prešli na skrajšan delovni teden pri čemer moramo ugotoviti, če dosegamo tiste rezultate, ki so bili predvideni z izračuni. Polletna analiza kaže, da je količinski obseg proizvodnje celotnega podjetja še vedno v porastu kljub skrajšanemu delovnemu času. Celokupna proizvodnja se je povečala v odnosu na lanskoletno obdobje za 3,3 % medtem ko so dosegle posamezne proizvodne delovne skupnosti naslednji uspeh:

- v predilnici se je proizvodnja znižala za 5 %
 - v sukalnici je proizvodnja porasla za 35,6 %
 - v stročnarni pa se je proizvodnja povečala za 43,2 %
- Planske obveznosti pri posameznih proizvodih so bile realizirane takole:

Opis	Enojna preja	Sukana preja	Previta preja		Cevke
			enojna	sukana	
Efektiva					
— izvršeno	2317	638	237	206	175
— planirano	2297	622	156	222	159
— index	100,9	102,5	151,3	92,7	109,8
Baza					
— izvršeno	2312	675	216	233	—
— planirano	2467	601	151	244	—
— index	93,7	112,3	104,5	95,8	—

Proizvodnja enojne preje je res za 5 % nižja, vendar izpad nima bistvenega vpliva na finančni efekt.

Proizvodnja je nazadovala predvsem zato, ker se je prešlo na intenzivno proizvodnjo sintetične in stanične surove in barvne preje, ki zahteva česte menjave in s tem v zvezi povečanje zastojev. Dosegamo pa večji dohodek zaradi ugodnejše prodajne cene, kar nam dokazuje tudi doseženi finančni uspeh. Proizvodnja sukane preje je potekala po predvidenih operativnih planih, nekoliko boljši pa so dosežki pri previti preji, kjer je koriščenje kapacitet mnogo boljše kakor v preteklem letu.

Vretenske kapacitete v predilnici so se povečale za 8,4 % v sukalnici pa za 22,8 %. Te povečane kapacitete so tudi pripomogle deloma, da smo obdržali oz. povečali proizvodnjo kljub krajšemu delovnemu času.

Izkoristek montiranih vretenskih kapacitet v predilnici je za 7,8, v sukalnici pa za 10,2 % nižji.

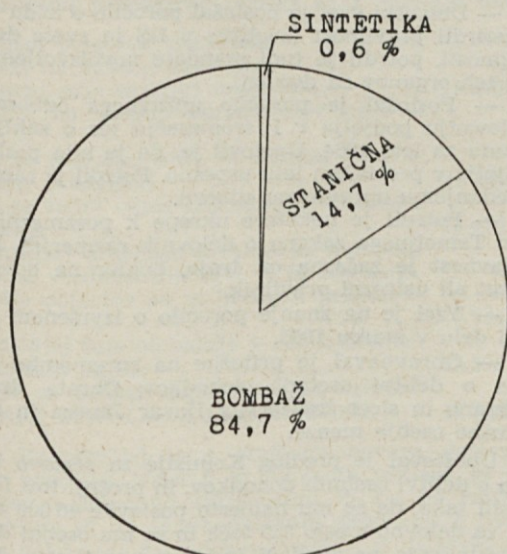
Gramska produkcija na vretensko uro v efektivni se je povečala v predilnici za 0,4, v sukalnici pa za 11,7 %. Tudi povprečna številka v predilnici se je znižala od 33,9 na 32,9, v sukalnici pa ravno obratno, tu se je povečala od 33 na 34,7.

V letošnjem letu smo proizvedli že 128 ton sintetične preje, medtem ko smo v lanskem letu v istem obdobju beležili le 14 ton. Proizvodnja sintetične preje gre predvsem na račun bombažne in stanične preje. Tudi izmeček je nazadoval in sicer od 6,6 % na 4,6 %.

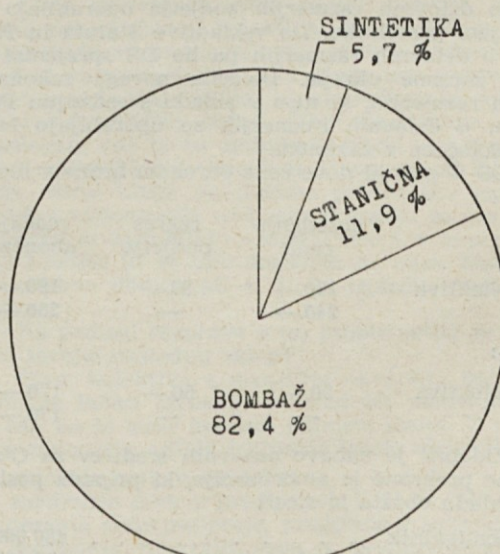
Vzporedno s proizvodnjo je naraščala tudi produktivnost. Produktivnost celotnega podjetja je višja v odnosu na lansko leto za 12,5 %. Posamezne proizvodne skupnosti so dosegle naslednje poraste:

- predilnica 9,1 %
- sukalnica 19,9 %
- stročnarna 48,3 %

1964

1965

STRUKTURA PROIZVODNJE ENOJNE PREJE V I. POLLETJU

Vzporedno z naraščanjem produktivnosti so naraščali tudi osebni dohodki, ki so se v odnosu na lansko leto povečali za 25 %. Povprečni zaslužek netto na uro je znašal lansko leto 184 dinarjev, letos pa 258,8 dinarja, medtem ko je bil povprečni mesečni zaslužek na delavca lansko leto 39 426 dinarjev, letos pa 49 516 dinarjev.

Število zaposlenih se je povečalo od lanskoletnih 776 na 803, kar je za 4,8 % več. Stalno odsotnih z dela je 73 ljudi v lanskem in letošnjem letu.

Posebno važna je ugotovitev, da je vrednost proizvodnje v neprimerno večjem porastu kot količinski obseg, saj znaša index 115,9. Tako visok vrednostni porast proizvodnje je posledica neprimerno večje proizvodnje sintetične preje. Lastna cena proizvodnje ni v takem porastu, zato smo dosegli za 73 % večji dobiček kot v preteklem letu. Povprečni izkupček za kg preje je znašal lansko leto 875 dinarjev ter se je letos povzpela na 1058 dinarjev. Vso proizvodnjo, ki smo jo tekom prve polovice leta dosegli, smo v celoti prodali, tako da znaša fakturirana realizacija 2620 milijonov. Plačila kupcev so potekala nekoliko slabše od prodaje, saj znašajo dolžniki na koncu obračunske dobe 468 milijonov, kljub intenzivni izterjavi.

Dobri proizvodni in poslovni rezultati so pripomogli, da smo dosegli že v prvi polovici leta takšen

finančni efekt, kakršnega nismo dosegli še v nobenem poslovnem letu doslej.

Razdelitev celotnega dohodka pa je naslednja:

Opis	I—VI/1964	I—VI/1965	Index 65/64
Celotni dohodek	2 182 776 972	2 497 297 564	114,4
Materialni stroški	1 609 863 198	1 688 889 095	104,9
Amortizacija	59 035 104	59 871 201	101,4
Porabljena sredstva	1 668 898 302	1 748 760 296	104,8
Netto produkt	513 878 670	748 537 268	145,7
Poslovni stroški	109 432 686	106 404 540	97,2
Vsi stroški v bre-me CD	1 778 330 988	1 855 164 836	104,3
DOHODEK	404 445 984	642 132 728	158,8
Prisp. iz dohodka	60 666 898	96 319 909	158,8
Cisti dohodek	343 779 086	545 812 819	158,8
Osební dohodki	285 536 359	379 152 622	132,8
Rez. sklad podjetja	10 986 000	10 239 236	93,2
Skupni rez. sklad	2 363 000	7 821 048	331,—
2 % za Skoplje	—	2 971 998	—
Za sklade podjetja	44 893 727	145 627 915	324,3

A. Kralj

Delo delavskega sveta in upravnega odbora

Delavski svet je na zasedanju dne 11. 5. 1965

— Vzel na znanje poročilo o poslovanju v prvem tromesečju letošnjega leta. Sprejel je tudi dodatne ukrepe za normalizacijo kreditne sposobnosti podjetja.

— Potrdil spremembo statuta podjetja v organizacijski shemi in sicer, da se dosednji tehnični sektor reorganizira in spremeni v tri samostojne sektorje: tehnični sektor, proizvodni sektor in službe vzdrževanja, ki so med seboj enakovredni. Ostali sektorji ostanejo nespremenjeni. Vodje sektorjev so vodilni uslužbenci in sestavljajo strokovni kolegij podjetja.

— Delavski svet je dodelil stanovanje, ki ga bo izpraznila Rapl Lea, Litija, C. Zasavskega bataljona 5 tov. Lesjak Francu, doslej stanujočemu na Cesti Zas. bataljona 11.

Stanovanje, ki ga bo izpraznil Lesjak Franc se dodeli tov. Kališnik Štefki z družino, doslej stanujoči na C. Zas. bataljona 5. V primeru, da se ta ne bi hotela vseliti v dodeljeno stanovanje, bo o dodelitvi ponovno razpravljala komisija.

DS je soglasen s tem, da se spremembe novega zakona o delovnih razmerjih, ki so v skladu s Pravilnikom o delovnih razmerjih podjetja uporabljajo po dosedanjem pravilniku. Do vskladitve Statuta in Pravilnika o delovnih razmerjih pa bo DS sprejemal po potrebi začasne ukrepe. Določila novega zakona o delovnih razmerjih, ki niso v skladu s sedanjim Pravilnikom o delovnih razmerjih se uporabljajo tako, kot so določena z zakonom.

— DS je potrdil nove cene obrokom hrane v menzi in sicer:

	dosedanja cena	regres podjetje	plačajo abonenti
Kosilo:			
člani kolektiva	150.—	30.—	190.—
tuji	240.—	—	250.—
Večerja:			
člani kolektiva	90.—	50.—	120.—
tuji	—	—	170.—

— Odobril je nabavo osnovnih sredstev za Obrat družbene prehrane iz amortizacije, ki pripada poslovnemu skladu obrata in sicer:

1. pomivalnik	480 000.—
2. univerzalni kuhinjski stroj	750 000.—
3. računski stroj	500 000.—
4. dve sobni peči	70 000.—

— Odobril je odpis 2 komada končni flyer, invent. štev. 384 in 385, nabavna vrednost vsakega 3 286 414 din. Stroja se prodata kot siva litina po tržni ceni livarne.

Odobril je prodajo enega previjalnega stroja inv. štev. 602, podjetju »Volnenka« Ljubljana za ceno 800 000 din.

— Odobril je prodajo ene gasilske črpalke, invent. štev. 3871 podjetju Tekstilna industrija Otiški vrh, za potrebe Počitniškega doma za 160 000 din, kar predstavlja sedanjo vrednost črpalke.

— Imenoval je samoupravni politični kolegij, ki ga sestavljajo: predsednik DS, predsednik UO, predsedniki svetov delovnih skupnosti, sekretar osnovne organizacije ZK, predsednik sindikalne podružnice in direktor.

Na zasedanju DS dne 24. 5. 1965 pa je bilo obravnavano in sprejeto naslednje:

Nov delavski svet je izvolil za overitelja zapisnika tov. Babič Dano in Otorepec Elo, za namestnika overitelja pa tov. Tišler Mirota.

— Delavski svet je poslušal poročilo o izidu volitev in potrdil pravilnost izvolitve v DS in svete delovnih skupnosti, potrdil je tudi mandate novoizvoljenih članov teh organov za dve leti.

— Poslušal je poročilo upravnega odbora in o poslovanju podjetja v I. tromesečju ter o zaključnem računu za leto 1964. Ugotovil je, da je bilo poslovanje podjetja v preteklem letu uspešno. Potrdil je razrešnico dosedanjemu upravnemu odboru.

— Potrdil je nekatere ukrepe k posameznim členom Temeljnega zakona o delovnih razmerjih, katerih veljavnost je začasna oz. traja, dokler ne bo sprejet Statut ali ustrezni pravilnik.

— Vzel je na znanje poročilo o izvršenem nadurnem delu v marcu 1965.

— Obravnaval je pritožbe na spremembe pravilnika o delitvi osebnih dohodkov Obrata družbene prehrane in sicer traktorista Ilovar Janeza in skupno pritožbo osebja menze.

Upošteval je predlog Komisije za sestavo Pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, in prošnji tov. Ilovarja ugodil tako, da se mu namesto postavke 46 000 din določi za delovno mesto 335 točk in se mu osebni dohodki obračunavajo na podlagi indeksa v podjetju. Prošnji je bilo ugodeno zato, ker je njegovo delo pretežno vezano na podjetje.

Pritožbi ostalega osebja pa se ne ugotovi, ker je bil predlog za njihove postavke temeljito pripravljen in primerjan tako z osebnimi dohodki v našem podjetju, kakor v nekaterih gostinskih obratih.

— V upravni odbor Sklada za šolstvo pri Skupščini občine Litija je imenoval tov. Jožeta Eltrina.

— Imenoval je komisije delavskega sveta.

Na zasedanju dne 24. 6. 1965 je DS sklenil:

— skupen znesek primanjkljaja obveznega povečanja virov trajnih obratnih sredstev v višini 58 411 000 din se pokrije s sredstvi amortizacije, ki pripada poslovnemu skladu in s sredstvi čistega dohodka po zaključnem računu za leto 1965. Istočasno je bil sprejet sklep, da do pokritja gornjega zneska ne bomo uporabljali nikakih sredstev za investicije v osnovna sredstva, ali jih kakorkoli vezali.

— Vzel je na znanje poročilo o izvršenem nadurnem delu v aprilu in maju 1965.

— Potrdil je plan podaljšane delovnega časa za mesec julij 1965. Od 1. junija 1965 dalje se podaljšani delovni čas plačuje s 150 %.

— Stanovanje, ki ga je izpraznil tov. Milan Laznik na Predilniški cesti 5, se dodeli Miglič Alojzu z ženo. Istočasno se sklene z njim tudi pogodba o izvrševanju del na vrtnariji, kar je pogojeno s stanovanjem.

— Delavski svet je obravnaval in vzel na znanje poročilo požarno varnostne komisije.

DS ni izglasoval predloga Disciplinske komisije za izključitev tov. Benegalija Franca. Soglasno je bila izglasovana kazen zadnjega javnega opomina.

— DS je sklenil, da se pet dnevni neopravičeni izostanek z dela smatra kot hujša kršitev delovne dolžnosti, za kar se lahko izreče tudi kazen izključitve.

— DS je vzel na znanje poročilo o službenem potovanju v inozemstvo tov. Harija Jeltnikarja in o službenem potovanju v Zapadno Nemčijo naših delavcev Primožič Darka, Zore Ivana, Stamatovski Nika, Lovše Mirka, Tomše Staneta in Senica Naceta.

— Potrdil je odpis nekaterih osnovnih sredstev: 3 flyerjev, 6 motovil, 4 vlažilnih aparatov, 3 tehtnic, dvojnega horizontalnega ježa, 2 baterije, telefonske centrale v skupni nabavni vrednosti 13 586 858, kar se vse odproda kot siva litina in železo po sedanji tržni ceni, ker so vsi navedeni predmeti brez sedanje vrednosti.

Na zasedanju dne 20. 7. 1965 je delavski svet sklenil naslednje:

— Obravnaval in potrdil je periodični obračun za I. polletje 1965 za podjetje, obrat družbene prehrane in Počitniški dom.

— Na predlog komisije obrata družbene prehrane je razporedil inventurne razlike za I. polletje takole:

inventurni presežek materiala	41 067 din
se knjiži na izredne dohodke	
inventurni primanjkljaj materiala	18 970 din
se knjiži na osebno obremenitev upravnika	
prizna se dopustni kalo in izredni kvar v skladišču (material)	21 789 din
prizna se redni odpis iztrošenega drobnega inventarja	13 470 din
primanjkljaj drobnega inventarja, katerega polovična vrednost din 2477 je že odpisana, za ostalo polovico pa se bremeni prizadeto osebje	2 744 din
primanjkljaj tuje embalaže v celoti bremeni prizadeto osebje	25 578 din
točilnici se prizna dopustni kalo, izredni kvar pijač in živil, ter razbitje embalaže	51 749 din

— Razpravljal je o predlogu novega delovnega časa v podjetju. Vseh 5 predlaganih variant se daje v razpravo delovnim skupnostim in bo po razpravi v kolektivu in na svetih delovnih skupnosti o uvedbi novega delovnega časa dokončno sklepal delavski svet. Predlog teh petih variant je bil razobešen na oglasnih deskah.

Potrdil je uvedbo naslednjih delovnih mest in obračunskih postavk:

1. vodja tehničnega sektorja	775 točk
2. vodja proizvodnega sektorja	775 točk
3. vodja sektorja vzdrževanja	765 točk
4. korespondent II v komercialnem sektorju	335 točk
5. obratovni knjigovodja II	335 točk
6. obratovni knjigovodja I	345 točk

— Vzel je na znanje poročilo o podaljšanem delovnem času izvršenem v juniju in potrdil plan za avgust 1965.

— Obravnaval je predlog Združenja borcev NOV Litija glede izpraznjenih stanovanj članov ZB NOV, ki bodo prejeli posojilo za gradnjo stanovanjskih hiš.

DS smatra, da bi s stanovanji, ki so last Predilnice Litija in ki jih bodo izpraznili graditelji stanovanjskih hiš preko Združenja borcev, razpolagala Predilnica Litija in z njimi direktno ali z zamenjavami reševala stanovanjske probleme borcev — članov našega kolektiva.

DS je odobril nakup stanovanja po predračunski vrednosti 6 180 000 din za tov. Rapl Leo z namenom da se v njeno izpraznjeno stanovanje vseli tov. Lesjak Franc z družino.

Delavski svet je obravnaval problematiko bolniškega staleža

V razpravi je bilo ugotovljeno, da je bolniški stalež v našem podjetju izredno visok. V I. polletju lanskega leta je bilo izgubljen zaradi bolezni 5872 delovnih dni, letos v I. polletju pa že 8674 delovnih dni. Skupščina Občine Litija je na podlagi sklepa seje občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti sklicala posvet z zdravniki in predstavniki gospodarskih organizacij, na katerem je bil obravnavan bolniški stalež. Ta je v primerjavi z ostalimi kolektivi v naši občini in sploh v tej panogi industrije, v našem podjetju znatno višji.

Predlog zdravnikov je bil, da naj naši samoupravni organi razpravljajo o tem, da bi bolnike z manjšimi poškodbami, ki sedaj koristijo stalež, za čas ko ne morejo delati na svojem delovnem mestu, lahko pa bi opravljali kakšno lažje delo, zaposlili pri takih delih. Npr. lažja poškodba roke ali noge, zaradi katere je bolnik sedaj doma, pa bi z lahkoto opravljal delo na primer pri zbiranju cevov ali pri čistilni koloni. Zagotoviti pa mu bo treba v takem primeru enak osebni dohodek, kot ga ima na svojem delovnem mestu.

Delavski svet je razpravljal tudi o tem, da naj bi prišli zdravniki Zdravstvenega doma ogledati si podjetje, delovna mesta in delovne pogoje. Podjetje jih je na tak ogled že povabilo, vendar do sedaj ni bilo odziva.

Člani delavskega sveta so bili mnenja, da je še vedno precej članov kolektiva, ki izkoriščajo bolniški stalež. Zato so predlagali, naj uprava podjetja prouči predlog varnostnega tehnika glede ustanovitve lastne obratne ambulante in naj bi zdravnik v tej ambulanti odobral bolniški stalež. Člani delavskega sveta so predlagali, naj bi to ambulantno vodil dr. Nose.

Razpravljano je bilo tudi o tem, da od Zdravstvenega doma Litija ne dobimo pravočasno nakazil za obračun nadomestila osebnega dohodka za čas bolezni. Nakazila se dostavljajo podjetju šele 5. v mesecu ali pa tudi kasneje in se zato dostikrat ne more nadomestilo pravočasno obračunati t. j. do izplačila osebnih dohodkov.

Na podlagi razprave o tej problematiki je delavski svet sprejel naslednji sklep:

Člani kolektiva z manjšimi okvarami oz. poškodbami se lahko zaposlijo na sledečih delovnih mestih za čas, ko bi sicer koristili bolniški stalež. O možnosti take zaposlitve odloča izključno lečeči zdravnik.

1. zbiranje cevov v stročarni
2. sortiranje cevov v predilnicah I, II in III
3. rezanje defektne preje, predpreje in sukanca iz cevov
4. sortiranje flyerskih cevov v predpredilnici
5. čiščenje valjčkov s čistilnim aparatom v predilnici I in II

6. odsesavanje prahu v mikalnici s sesalnim električnim aparatom
7. pometanje v oddelkih
8. čiščenje sanitarnih prostorov
9. lažja dela pri čiščenju strojnih delov v posameznih oddelkih
10. obiranje embalaže
11. lažja dela na vrtnariji
12. očiščevalna dela na dvorišču podjetja
13. pomoč pri čiščenju pisarn

Delavski svet je priporočil upravi, da naj se v bodoče dela na ustanovitvi lastne ambulante in naj s tem v zvezi stopi v stik z Lesno industrijo Litija.

Upravni odbor pa je na seji dne 6. 5. 1965

— predlagal delavskemu svetu v potrditev še dodatne ukrepe za normalni potek poslovanja in ublažitev situacije, ki je nastala z ukrepi v našem gospodarstvu.

O sprejetih ukrepih so bili vsi člani kolektiva obveščeni z okrožnico z dne 22. maja 1965.

— Upravni odbor je odobril službeno potovanje v Zapadno Nemčijo k firmi Hans Pestel za demontažo rezervnih delov za 5 česalnih strojev, 1 dublrno raztezalko, 1 svitkovo raztezalko, 4 raztezalke in 120 sekiric tovarišem Primožič Darku, Senica Nacetu, Stamatovski Niku, Lovše Mirku, Tomše Stanetu in Zore Ivanu.

Vsakemu je odobril 14 dnevnic v DM po obstoječih predpisih.

— Odobril je 4-dnevno službeno potovanje tov. Jelnikar Hariju v Zapadno Nemčijo k firmi Bayer, Zeverkusen za nakup sintetičnega vlakna in zaradi odobrenja predelave teh vlaken po njihovi licenci.

Odobril je izplačilo štirih dnevnic v DM po ustreznih predpisih.

— Vzel je na znanje plan službenih potovanj za mesec maj 1965 in naknadno potrdil neplanirana izvršena službena potovanja v aprilu.

— Obravnaval je nove cene v obratu družbene prehrane in predlog posredoval delavskemu svetu, ki je o njem dokončno odločil.

— Upravni odbor je odločil, da se bloki za hrano v menzi dvigajo predzadnjega in zadnjega v mesecu od 6—14. ure. Bloki med mesecem se izdajajo samo do 7. ure zjutraj. Hrana se plača na dan prejema osebnih dohodkov in še naslednji dan od 6. do 14. ure, ostale dni pa od 6 do 13. ure.

Hrana se mora odpovedati prejšnji dan ali najkasneje do 7. ure zjutraj za tisti dan, ko se odpove. Za praznike in nedelje pa prejšnji dan najkasneje do 13.30.

Člani kolektiva, ki se abonirajo v menzi plačajo kavcijo za hrano, ker se le-ta obračunava za nazaj.

Sklenjeno je bilo tudi, naj uprava obrata družbene prehrane skliče sestanek z abonenti in se pomeni z njimi o problemih menze.

— Predlagal je delavskemu svetu spremembo Statuta podjetja v organizacijski shemi, o kateri je dokončno odločal DS.

— Odobril je število mest za obvezno počitniško prakso odn. obvezno proizvodno delo.

— Na predlog strokovnega sveta izobraževalnega centra je odobril kritje stroškov za šolanje na Večerni srednji tehnični šoli pri Delavski univerzi v Litiji tov. Malis Karlu. V primeru, da študija ne bi končal, mora povrniti podjetju stroške.

— Odobril je tov. Bizjak Majdi deset dni izrednega plačanega študijskega dopusta za pripravo in zaključni izpit na Ekonomski srednji šoli.

Na seji dne 11. 6. 1965 pa je upravni odbor:

— Vzel na znanje poročilo prejšnjega predsednika upravnega odbora tov. Stamatovski Nika in ga potrdil.

— Potrdil je prevzem uprave podjetja po novem upravnem odboru.

— Imenoval je komisije upravnega odbora.

— Potrdil je plan službenih potovanj za mesec julij 1965 in izredna službena potovanja v maju 1965.

— Upravni odbor je razpisal prosto delovno mesto vodje tehničnega sektorja pod pogoji, ki so določeni za sprejem v Statutu podjetja. Priglasni rok je petnajst dni, poskusno delo pa traja tri mesece.

— Odobril je sredstva za adaptacijo drvarnic in garaž iz sredstev za vzdrževanje.

Na zasedanju DS dne 24. 5. 1965 je bil izvoljen nov upravni odbor:

Za člane upravnega odbora so bili izvoljeni:

1. Anžur Angelca
2. Bizjak Konrad
3. Jelnikar Hari
4. Lovše Mirko
5. Borišek Franc
6. Pavliha Tone
7. Habič Lada
8. Čandek Breda

za namestnika članov pa:

1. Planinc Milena
2. Cvetežar Avgust

Upravni odbor je na svoji 1. seji dne 11. 6. 1965 izvolil

za predsednika Pavliha Toneta
za namestnika Lovše Mirka

L. R.

Komisije delavskega sveta

Delavski svet je na svojem zasedanju dne 24. maja 1965 imenoval za pomoč pri delu naslednje komisije:

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij

Malis Karel	predsednik
Babič Dana	nam. preds.
Tišler Hilda	tajnik
Ankon Albin	član
Stamatovski Niko	član
Premk Draga	član
Savinšek Tončka	član

Komisija za družbeno prehrano

Pavliha Tone	predsednik
Lesjak Franc	namestnik
Groznik Marija	tajnik
Ankon Albin	član
Vodenik Terezija	član
Muljavec Hine	član

Disciplinska komisija

Tišler Mirko	predsednik
Pustinek Jože	namestnik
Rapl Lea	tajnik
Vozel Ana	član
Belec Krista	namestnik
Senica Ignac	član
Cvetežar Avgust	namestnik

Komisija za HTV

Pavliha Lojze	predsednik
Kos Justa	namestnik
Lesjak Franc	tajnik
Pajer Marija	član
Šušteršič Fani	član
Cirar Štefka	član
Borštner Jože	član

Komisija za požarno varnost

Zupan Rudolf	predsednik
Borštner Jože	namestnik
Pavliha Lojze	tajnik
Tišler Franc	član
Gril Jernej	član
Krnc Janez	član
Koprivnikar Lojze	član

Komisija za določitev delovnih mest za zaposlitev invalidov in delovnih mest, kjer je prepovedano delo žena, nosečnic in mladine

Ocepek Ivan	predsednik
Habič Lada	namestnik
Lesjak Franc	tajnik
Rapl Lea	član
Kolenc Frančiška	član
Tišler Marija	član
Groboljšek Jože	član

UO Počitniškega doma

Lesjak Franc	predsednik
Bizjak Konrad	namestnik
Bizjak Zlata	tajnik
Jelnikar Rudolf	član
Remec Marjana	član
Bajec Aco	član

Komisija za štipendije

Lovše Mirko	predsednik
Bizjak Branko	namestnik
Rapl Lea	tajnik
Kralj Martina	član
Vizlar Jože	član

Komisija za odlikovanja

Semec Viktor	predsednik
Bizjak Vojko	namestnik
Rapl Lea	tajnik
Hauptman Marinka	član
Stamatovski Niko	član
Mrzelj Ljudmila	namestnik
Potisek Slavka	namestnik

Komisija za stan. zadeve

Borišek Franc	predsednik
Krnc Janez	namestnik
Tišler Hilda	tajnik
Eltrin Cecilija	član
Semec Viktor	član
Pavliha Sonja	član
Savinšek Tončka	član

Komisija za pregled izračuna OD

Stamatovski Niko	predsednik
Čandek Breda	namestnik
Kralj Andrej	tajnik
Škerbina Leon	član
Eltrin Jože	član
Pajtlar Adolf	član
Primožič Darko	član
Brovč Anton	član
Otorepec Ela	član
Pavliha Lojze	član

Komisija za 42-urni tehnik

Bizjak Vojko	predsednik
Majcen Milan	namestnik
Kralj Andrej	tajnik
Keržan Vinko	član
Koprivnikar Pavel	član

Komisija za prometno varnost

Koprivnikar Franc	predsednik
Taufer Lado	namestnik
Tomše Tea	tajnik
Martinšek Janez	član
Lambergar Tine	član

Komisija za izdelavo in tolmačenje statuta

Ankon Albin	predsednik
Peterca Brane	namestnik
Rapl Lea	tajnik
Jelnikar Anton	član
Korošec Beti	član
Kralj Andrej	član

Komisija za razvoj izumiteljskih in tehničnih izboljšav in pripravo ustreznega pravilnika

Bajec Aco
Bizjak Branko
Koprivnikar Pavel

Svet centra za strokovno izobraževanje

Primožič Darko	predsednik
Bizjak Branko	član
Rapl Lea	član
Stamatovski Niko	član
Peterca Brane	član

Uredniški odbor »Tovarniškega obveščevalca«

Bizjak Branko	odgovorni urednik
Ankon Albin	član
Rapl Lea	član
Tišler Hilda	član
Kralj Andrej	član

H. T.

DELA VSKI SVET JE RAZPRAVLJAL

o problematiki bolniškega staleža

V mesecu juliju je DS razpravljala o problematiki bolniškega staleža. Iz podanega poročila je bilo razvidno, da je bilo v prvem polletju 1965 zaradi bolezni in poškodb izgubljenih 8674 dni. V povprečju je bilo vsak dan 56 zaposlenih v bolniškem staležu zaradi poškodb in bolezni. Zaradi 8674 izgubljenih dni je bilo izgubljenega za 42 311 772 dinarjev narodnega dohodka.

Tudi sredstva, ki jih odstopa Komunalni zavod za socialno zavarovanje za izplačilo hranarine do 30 dni, ne zadoščajo. V prvem polletju smo prejeli za izplačilo hranarine do 30 dni 6 314 181 dinarjev, porabljenega za izplačilo hranarine pa je bilo 7 935 283 dinarjev. Primanjkljaj v prvem polletju znaša 1 621 102 dinarjev. Pričakovati je, da se bo ta primanjkljaj do konca leta povečal na 3 milijone dinarjev, ki ga bomo morali pokriti iz svojih sredstev. Zaradi prekomernih stroškov za zdravljenje članov kolektiva mora podjetje plačevati dodatni prispevek za zdravstveno zavarovanje, ki dosega letno 25 milijonov dinarjev.

V drugem polletju bo zaradi zmanjšane splošne stopnje prispevkov za socialno zavarovanje, tudi manj sredstev za zdravstveno zavarovanje. Zaradi zmanjšanih sredstev bodo morali vskladiti poslovanje z novimi ukrepi organi socialnega zavarovanja, zdravstvene ustanove in gospodarske organizacije.

V gospodarskih organizacijah bomo morali zmanjšati bolniške izostanke. Veliko izgubljenih dni je zaradi poškodb na delu in poškodb izven dela. Odpraviti moramo nekajdnevne izostanke. Veliko je poškodb zaradi neurejenega življenja. Tudi v samem podjetju bomo morali odstranjevati vse činitelje, ki pospešujejo prehladna obolenja. Sodba ali je nekdo resnično bolan ali ne, mora biti prepuščena zdravnikom, ker lahko s prenaplo sodbo marsikomu delamo krivico. So primeri, da iščejo zaposleni zaradi neugodnega počutja redni dopust, ker pa rednega dopusta zaradi prekomerne odsotnosti ne dobijo, uveljavljajo bolniški stalež. Zaradi prekomernih bolniških izostankov so primeri, da posamezni stroji stojijo ali pa se obremenitev posameznika poveča, kar povečuje nerazpoloženje.

Imamo tudi veliko število neopravičenih izostankov in to predvsem pri novospregletih delavcih. Tudi ti izostanki zmanjšujejo produktivnost. Zadnji ukrep za preprečitev teh izostankov je odpust iz službe.

Bolniški izostanki v tekstilni industriji so višji od ostalih podjetij lahke industrije zaradi dela v treh

izmenah in strukture zaposlenih. Razumljivo je, da so žene bolj podvržene bolezenskim motnjam od moških in je tudi njihova obremenitev v gospodinjstvu večja. Dosedanji predpisi v socialnem zavarovanju teh okoliščin ne upoštevajo. Zato predpis o dodatnem prispevku za zdravstveno zavarovanje vpliva na delovni kolektiv neugodno in ne povečuje prizadevanj za izboljšanje delovnih pogojev.

Vendar so posamezna podjetja tekstilne industrije uspela, da so zmanjšala bolniške izostanke na 5%, v našem podjetju pa se gibljejo med 6 in 7%, v nekaterih oddelkih pa celo 8%.

DRUŠTVO INŽENIRJEV IN TEHNIKOV TEKSTILCEV

UVODNE BESEDE OB PRVEM IZIDU RUBRIKE IT

Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev — Predilnice Litija (v nadaljnjem tekstu DITT), je že enkrat sprejelo sklep, da v tovarniškem obveščevalcu uvede svojo rubriko, vendar do uresničitve ni prišlo. Sedanji UO društva je sklenil, da to idejo realizira.

V tej rubriki bo društvo obveščalo svoje člane in celotni kolektiv o svojem delu, kakor tudi o delu Zveze inženirjev in tehnikov tekstilcev Slovenije (ZIIT). Poleg tega bodo objavljeni članki o novih dosežkih znanosti in tehnike s področja tekstila. V prihodnji številki bo izšel prvi članek iz serije »Novitete in izpopolnitve v predilnicah«.

Z objavljanjem člankov o proizvodnji kemijskih vlaken in bombaža, o stanju in perspektivah tekstilne industrije pri nas in v svetu bodo vsi člani društva in kolektiva dobili v pogled v našo in celotno tekstilno industrijo v svetu in si na ta način izpopolnjevali svoje znanje.

UO DITT-a pričakuje in apelira na vse člane, da s svojimi prispevki popestrijo to našo rubriko.

DELO DRUŠTVA

Nekaj najvažnejših sklepov UO DITT-a Predilnice Litija:

— UO društva je sklenil, da izda nove izkaznice in značke vsem članom. Mesečna članarina znaša 50.— din in 20.— din za pomoč članom, t. j. letno 840.— din.

— društvo bo posvetilo več pozornosti nabavi strokovne literature. Sposodil si jo bo za določen čas lahko vsak član. Na ta način bo literatura dostopna vsakomur. To bo zelo uspešen način izobraževanja in izpopolnjevanja vseh članov. UO je prepričan, da bo tudi pri samoupravnih organih podjetja naletel na polno razumevanje glede finančne pomoči.

— UO je izvolil komisijo, ki je sestavila predlog statuta DITT — Predilnice Litija. Ko bo statut po predhodni razpravi sprejet, ga bo dobil vsak član društva.

— društvo je dalo predlog UO — Predilnice Litija, da se člani kolektiva, ki so obiskovali seminar

Delavski svet podjetja je sporazumno z zdravniki določil delovna mesta, na katerih bi se lahko začasno zaposlili člani kolektiva, ki zaradi poškodb ali ostalih bolezenskih motenj ne bi mogli opravljati svojega dela. V primerih opravljanja lažjih del se obdrži za služek svojega delovnega mesta. Predloge za lažje delo bodo dajali zdravniki. Od skupnega razumevanja in sodelovanja pa je odvisno, v koliko se bo to izvajalo. Ob zaključku razprave je DS sprejel sklep, da podjetje prouči možnosti za ustanovitev lastne obratne ambulante.

Franci Lesjak

REFA oprostijo za časa snemanja delovne dolžnosti. Društvo bo koordiniralo izdelavo nalog. Eno naj bi izdelali po dva ali trije, da bo poraba časa čim manjša.

— UO je sklenil, da se na primernem mestu postavi oglasna deska, ki bi jo rabilo naše društvo, komisija za prometno varnost pri DS in prostovoljno gasilsko društvo Predilnice Litija.

— društvo je sklenilo, da se bo zaradi boljše sodelovanja z ZITT — Slovenije udeleževal sej RO vsaj en član UO našega društva.

TEKSTILNA STROKOVNA LITERATURA

Vsi vemo, da je pri nas malo strokovne literature iz tekstila, posebno še iz predilstva. Tistih nekaj knjig, ki obstojajo, pa so večinoma zastarele, zato smo predvsem vezani na tujo literaturo, za kar pa je potrebno dobro obvladanje vsaj enega tujega jezika. Za-to bo DITT — Predilnice Litija organiziralo izpopolnjevalne in začetne tečaje tujih jezikov za svoje člane.

Pri nas izhajata v srbohrvatskem jeziku enkrat mesečno dva časopisa, ki sta po vsebini skoraj enakovredna podobnim tujim časopisom. SITT — Srbije izdaja kot svoje glasilo časopis »Tekstilna industrija«. SITT — Hrvatske pa izdaja zvezni strokovni časopis »TEKSTIL«.

Prav bi bilo, da bi bili naročeni na ta dva časopisa vsi člani društva, posebno ker je cena za člane SITT — Jugoslavije minimalna

— za »TEKSTIL« letno 1800.— din

— za »TEKSTILNA INDUSTRIJA« letno 1200.— dinarjev.

Časopisa izhajata v obliki lepo urejenih in ilustriranih revij.

ZITT — Slovenije je pred leti izdajala svoj časopis »TEKSTILNI RAZGLED«, ki pa je zaradi finančnih težav prenehal izhajati. Kasneje se je začel izdajati Tekstilni obveščevalec, ki pa je bil več ali manj informativnega značaja. V zadnjem času se ZITT — Slovenije trudi, da bi časopis postal kvalitetnejši in obsežnejši v okviru danih finančnih možnosti. Zato je prav, da vsi člani ZITT — Slovenije pomagamo pri uresničevanju te zamisli.

PROIZVODNJA KEMIJSKIH VLAKEN IN NJIHOVA PERSPEKTIVA

60 let je minilo odkar je bilo proizvedeno prvo kemijsko vlakno. Od tedaj je proizvodnja kemijskih vlaken naraščala v hitrem tempu. Začelo se je novo obdobje — obdobje kemijskih vlaken. Tolikšno proizvodnjo je dirigirala predvsem njihova prednost pred naravnimi vlakni, kot so: večja trdnost, trpežnost, vsestranska uporaba, poljubna dolžina, finoča in barva vlaken itd. Do danes je bilo odkritih ogromno kemijskih vlaken, za njimi pa bodo verjetno sledila še vedno nova in izboljšana vlakna. Z nastalimi vlakni je nastala tudi razdelitev kemijskih vlaken po strukturi in načinu pridobivanja, ki jo kaže razpredelnica na drugi strani:

Kemijska vlakna

1. Kemijska vlakna na bazi naravnih polimerov

— UMETNA VLAKNA

1a. Umetna vlakna na bazi celuloze 1b. Umetna vlakna na bazi beljakovin

V zadnjem času so se posebno obnesle mešanice kemijskih in naravnih vlaken, kjer pridejo do izraza dobre lastnosti enih in drugih vlaken, ker sama kemijska vlakna le ne morejo v oblačilni industriji popolnoma zamenjati naravnih vlaken predvsem zaradi majhne higroskopičnosti. Pri sestavljanju mešanic se vlakna

2. Kemijska vlakna na bazi sintetičnih polimerov

— SINTETIČNA VLAKNA

2a. Sintetična vlakna na bazi polikondenzacije 2b. Sintetična vlakna na bazi polimerizacije 2c. Sintetična vlakna na bazi poliadicije

mešajo v takem razmerju, da dobimo v gotovem izdelku zaželeno lastnosti.

Celotno proizvodnjo kemijskih in naravnih vlaken (bombaža, volne in svile) v svetu kaže spodnja razpredelnica; v kateri so zajeti podatki od leta 1923 dalje:

Leto	Bombaž v 1000 t	v %	Volna v 1000 t	v %	Svila v 1000 t	v %	Kem. vl. v 1000 t	v %	Celotna produkcija v 1000 t
1923	4 139	82,1	816	16,2	40	0,8	47	0,9	5 024
1925	5 806	84,8	912	13,3	47	0,7	85	1,2	6 287
1930	5 488	81,2	1002	14,8	60	0,9	208	3,1	6 758
1935	5 715	78,9	980	13,5	55	0,8	490	6,8	7 240
1940	6 228	72,8	1134	13,3	59	0,7	1137	13,2	8 553
1945	4 632	73,6	1034	16,4	11	0,2	633	9,8	294
1950	6 613	70,6	1057	11,3	19	0,2	1750	17,9	9 370
1955	9 492	71,2	1265	9,5	29	0,2	2807	19,1	13 330
1960	10 148	67,9	1466	9,8	31	0,2	3413	22,1	14 949
1961	9 981	66,5	1486	9,9	32	0,2	4350	23,4	15 014
1962	10 607	66,0	1481	9,3	33	0,2	5020	24,5	16 060
1963	10 895	64,7	1509	9,0	31	0,2	5724	26,1	16 828

Kakor je razvidno iz tabele, je minimalna proizvodnja od leta 1923 dalje, narasla predvsem na račun zmanjšane proizvodnje naravnih vlaken.

Kakšna pa je proizvodnja kemijskih vlaken v Jugoslaviji?

Podatek iz leta 1962 kaže, da smo pri nas tega leta proizvedli 20 200 ton in to samo umetna vlakna na bazi celuloze, medtem ko proizvodnje sintetičnih vlaken sploh še ni bilo.

Po perspektivnih ocenah bi morale biti zgrajene do leta 1966 (z ozirom na leto 1959) sledeče kapacitete:

Vrsta vlakna	Kapacitete 1959	Nove kapacitete do 1966	Skupaj 1966
Umetna vlakna na bazi celuloze	19 920	32 080	52 000
Sintetična vlakna			
Poliamidna vlakna	—	2 500 t	2 500 t
Poliakrilonitrilna vlakna	—	5 000 t	5 000 t
Poliesterska vlakna	—	3 000 t	3 000 t

Hitrejši razvoj proizvodnje kemijskih vlaken ovira predvsem slabo razvita kemijska industrija, ker je posebno v sedanji gospodarski situaciji uvoz reprodukcijskega materiala otežkočen enako kot uvoz vlaken.

Z ozirom na povečano proizvodnjo je tudi predvidena povečana potrošnja v kg na enega prebivalca. Planirana je povečana potrošnja kemijskih vlaken na račun manjše proizvodnje naravnih vlaken in povečanih kapacitet za proizvodnjo kemijskih vlaken. Kako je planirana potrošnja vlaken kaže spodnja razpredelnica:

Vrsta surovine	1960		1970	
	na preb. kg	%	na preb. kg	%
Bombaž	2,54	55,90	4,68	53,87
Volna	1,02	22,46	1,27	14,60
Umet. vl. na bazi celuloze	0,91	20,02	1,99	22,84
Sintet. vlakna	0,07	1,62	0,76	8,69
Skupaj na preb.	4,54	100,00	8,70	100,00

BOMBAŽNA INDUSTRIJA

Predelava bombaža v industrijskih zemljah je bila leta 1964 večja kot prejšnja leta

Med proizvajalci bombaža so še vedno ZDA na prvem mestu s proizvodnjo 15,34 mil. bal v razdobju 1963/64. Celotna proizvodnja bombaža v svetu se je povečala od 48,3 mil. bal na 50,3 mil. bal. Od tega je bilo proizvedeno v socialističnih državah skupaj 13,5 mil. bal.

OSKRBA NAŠE TEKSTILNE INDUSTRIJE Z BOMBAŽEM

Sedanja domača proizvodnja bombaža krije le malo potreb naše tekstilne industrije. Vendar bi po predvidevanjih leta 1970 po končanih meliorizacijskih delih v SR Makedoniji lahko krili 5—20 % domačih potreb. Vendar smo do zdaj pri forsiranju domače kulture bombaža imeli le malo uspehov, tako da bomo morali večino bombaža še nadalje uvažati, odnosno ga zamenjati s kemijskimi vlakni, posebno mešanicami s sintetičnimi vlakni.

NOVA ČESALNICA

Naša zadnja investicija, t. j. nabava česalnice, bo imela veliko vlogo v prihodnosti in našem proizvodnjem planu.

Za celoten postopek česanja so poleg česalnih strojev potrebni še drugi stroji.

Prvi po tehnološkem vrstnem redu je **dvojilka**. Ta stroj več mikalnikovih pramenov dvoji in razteza. Oblikuje enakomerno plast ki jo navije v svitek na leseni kolut.

Naslednji stroj je **svitkova raztezalka**. Ta dvoji več svitkov, jih razteza in zopet navije material na kolut v obliki svitka, ki jih dostavljamo česalnim strojem.

Omenjena stroja služita za oblikovanje svitka, dvojenje in raztezanje. S tem paraliziramo (vzporedimo vlakna), da je % dolgih vlaken v izčesu čim manjši.

Tema strojema šele sledijo česalni stroji. Ti delujejo po diskontinuirnem postopku. Dovajanje in odvajanje ter česanje materiala se ne vrši istočasno. Na stroj se nalagajo svitki. Plast se preko dovajalnega

mehanizma dovaja do česalnega koluta. Ta vlakna počese — paralizira, in izčeše kratka vlakna. Odvajalna plast se oblikuje in pramen, ki se odvaja v lonec. Z ozirom na intenzivnost česanja razlikujemo:

- a) polčesanje 8—14 % izčeska
- b) česanje 14—20 % izčeska
- c) super (visoko) česanje preko 20 % izčeska

Za česalnimi stroji, so montirane še tri pasaže raztezalk, ki jih bomo uporabljali pri mešanju bombažnih in sintetičnih vlaken (predvsem poliestrska vlakna). Prvi raztezalki se dostavljajo lonci s sintetiko in česanim bombažem, ki se mešajo v zaželenem razmerju in raztezajo preko treh raztezalk, da se doseže čim večja enakomernost mešanice.

Katere nove možnosti nam daje česalnica:

1. razširili bomo naš asortiman številčk preje, sedaj od 7—60 Nm, s česano prejo nadaljnja razširitev od 60—140 Nm.
2. izdelovali bomo lahko preje iz mešanic bombaž — sintetika, pri čemer se dosežejo zaželjene lastnosti enih in drugih vlaken.
3. pri predenju česane preje je število pretrgov in menjava navitkov na prstančevih strojih minimalna, zaradi česar bo mogoče razširiti front posluževanja in bo mogoč prehod delovne sile iz predilnice v sukalnico.
4. odstranili bomo deloma tudi naše ozko grlo, t. j. raztezalko, ki zaradi majhne produkcije ne krijejo potreb predpredilnih strojev.

Krnc Janez

Analiza poškodb v I. polletju 1965

V podjetju že 7 let ni bilo težjih obratnih nezgod, ki bi imele za posledico invalidnost. Imamo pa še veliko manjših poškodb, katere zaradi nenadne odsotnosti poškodovancev povzročajo izpad proizvodnje. Prav tako te poškodbe vplivajo na zmanjšanje osebnih dohodkov.

Novi zakon o varstvu pri delu še povečuje materialno in kazensko odgovornost gospodarskih organizacij glede zagotovitve varnih delovnih pogojev. Za rekonstrukcijo strojnega parka in adaptacijo zgradb smo v zadnjih letih vložili milijonska sredstva. Vzporedno z rekonstrukcijo v posameznih oddelkih se boljšajo tudi delovni pogoji. Tako so bile povsem obnovljene električne instalacije, klima naprave in ojačana osvetlitev. V teku so priprave za preureditev osvetlitve v predilnici I in predilnici II. V navedenih oddelkih se bo osvetlitev na nočni izmeni povečala šestkratno in bodo imele predice boljše osvetlitev prstančnih strojev zlasti pri predenju barvastih sintetičnih vlaken. Poklicnih obolenj v tekočem letu ni bilo evidentiranih. Vendar lahko neurejeni delovni pogoji vplivajo na povečanje obolenj. Prekomeren preprih povzroča prehladna obolenja in obolenja gibal. Prekomeren ropot pa vpliva predvsem na živčevje in povzroča psihične motnje. Po izvršenih meritvah ropota dosega ropot v predilnici I ob pogonskih motorjih do 96 fontov, v ostalih oddelkih pa do 90 fontov. Ker posamezni prstančni stroji še niso bili rekonstruirani, upamo, da bomo s tehničnimi ukrepi ropot omilili. Zapršenost v posameznih oddelkih se giblje v dovoljenih mejah. Na delovnih mestih, kjer je večja zapršenost, pa imajo zaposleni respiratorje.

Zaradi novih ekonomskih cen nam primanjkuje denarja za nadaljnjo vlaganje sredstev za zdravstveno in tehnično varstvo. Le z boljšo organizacijo dela, manjšimi izostanki, bomo znižali proizvodne stroške in ustvarili materialne pogoje za nadaljnja vlaganja v tehnično in zdravstveno varstvo.

Poškodbe pri delu predstavljajo veliko oviro za večjo produktivnost. Najbolj pa so prizadeti sami poškodovanci. V prizadevanjih za zmanjšanje poškodb smo v zadnjih letih dosegli določene uspehe, vendar še ne moremo biti zadovoljni. V prvem polletju 1965 je bilo 24 obratnih poškodb z 205 izgubljenimi dnevi. V prvem polletju 1964 pa je bilo 21 obratnih nezgod s 331 izgubljenimi dnevi. Poškodb na poti na delo in z dela je bilo 9 z 254 izgubljenimi dnevi, preteklo leto pa je bilo 13 poškodb z 258 izgubljenimi dnevi.

Zaradi 33 poškodb v prvem polletju je bilo izgube za 2 240 000 din narodnega dohodka.

Iz primerjave je razvidno, da so obratne poškodbe v rahlem porastu, poškodbe na poti na delo in z dela pa v upadanju.

Od poškodovancev je bilo 20 žena in 13 moških. 9 poškodovancev se je poškodovalo v prvem letu zaposlitve v našem podjetju in v starosti pod 20 let, kar nas opozarja, da novospregjeti delavci niso v zadostni meri usposobljeni za delovno mesto. Največ poškodb je bilo pri prenašanju materiala s košarami ali drugimi transportnimi sredstvi. V štirih primerih so se poško-

Oddelek	Leto		Leto		Število zaposlenih 30. 6. 1965	Pogostnost na 100 zaposlenih
	1964	1965	1964	1965		
	primeri		izgub. dnevi			
Čistil.	1	2	9	20	33	6
Mikalnica	1	4	45	41	41	10
Predpred.	2	2	32	13	85	2,3
Vlagal.	2	1	47	3	32	3,1
Predil. I	1	1	5	4	118	0,8
Predil. II	1	1	11	8	121	0,8
Pred. III	1	—	14	—	30	—
Sukaln.	2	5	47	15	151	3,3
Strošn.	—	2	—	13	23	13
Delavn.	3	1	20	10	33	3,1
Transport	3	2	72	13	25	8
Remont in čist. kol.	1	1	4	1	36	2,8
Menza in ekonomija	2	2	25	64	12	17

Iz primerjave je razvidno, da je najmanj poškodb v predilnici, v porastu pa so poškodbe v oddelku mikalnice.

dovanke zadele ob lesni del sita za sušenje papirnatih cevč, pleteno košaro, zabojček za prenašanje preje in v voziček za prevoz predpreje.

Ubod z iglo žične ščetke	1 primer
Ubod z žičnikom	1 primer
Urez z nožem	1 primer
Ročni voziček	1 primer
Urez ob pločevino	1 primer
Poškodba prstov med zobniki	2 primera
Jermenica (stisnitev)	1 primer
Padec cevke, valja na nogo	2 primera
Poškodba oči (tujek v očesu)	2 primera
Poškodbe od gibajočih delov strojev	5 primerov
Ostali material (vrela voda, kamen, strojni del)	3 primeri

Večina poškodb je bilo zaradi naglice pri delu, premajhne zbranosti ali obrabe transportnih sredstev.

Strojne poškodbe in to predvsem na mikalnikih pa so nastale, ker predvsem novospregjeti delavci niso upoštevali varnostnih predpisov. Odstranjevanje zaščitnih naprav med obratovanjem, čiščenje odvajalne glave, odstranjevanje nabranega bombaža (bombažnih kosmičev) iz rešetk med obratovanjem je nevarno.

V oddelkih, kjer je večja nevarnost za poškodbe, so po izmenah sestanki, na katerih se obnovijo varnostni predpisi.

Od 33 poškodb je bilo po posameznih dnevih:

ponedeljek	6	četrtek	3
torek	7	petek	8
sreda	5	sobota	4

Največ poškodb je bilo v ponedeljek, torek in petek.

Po delovnih urah pa je bilo poškodb:

Ure	1	2	3	4	5	6	7	Nadurno delo
Primeri	2	—	2	4	6	3	8	1

Največ poškodb je v 7 uri delovnega časa in to zaradi utrujenosti in premajhne zbranosti, ker so predvsem žene zadnjo uro delovnega časa v mislih doma.

Teh skrbi žene v nočnem času nimajo, kar dokazuje, da so bile na večerni izmeni samo 3 poškodbe. Ker se delo na večerni izmeni konča ob 1,30 uri, imajo zaposleni še čas za nočni počitek.

Poškodbe na poti na delo in z dela

Zaradi 9 poškodb na poti na delo in z dela je bilo poškodovanih 9 oseb, ki so bile resnejše narave, ker je bilo izgubljenih 49 dni več, kot pri 24 obratnih poškodbah. Pri 24 obratnih poškodbah sta bili le 2 osebi v bolniškem staležu nad 15 dni, pri poškodbah na poti na poti na delo in z dela pa je bilo kar 5 oseb v bolniškem staležu nad 15 dni. Štiri poškodbe so bile zaradi padca iz mopeda ali kolesa in to zaradi slabo vzdrževanih cest. Tri poškodbe so bile zaradi spodrslija na poledeneli poti ali iz stopnic, ena poškodba zaradi slabe osvetljenosti in ena zaradi nenadne slabosti poškodovanke. Da bi se prometne poškodbe zmanjšale bi bilo potrebno ceste stalno vzdrževati. Nujno je na slabo vzdrževanih cestah zmanjšati hitrost, ker nastajajo poškodbe zaradi prevelike hitrosti.

Tudi slabo vzdrževano vozilo je večkrat vzrok za poškodbo.

Vse člane delovnega kolektiva vabimo, da se vključujejo v prizadevanjih za zmanjšanje poškodb. Zato je potrebno, da se javijo mojstrom tudi manjše poškodbe, zaradi katerih poškodovanci niso v bolniškem staležu. Če pa ostanejo poškodovanci v bolniškem staležu, se mora javiti poškodba v 24 urah, v nasprotnem primeru se ne priznava 100% hranarina zaradi poškodb.

V prizadevanjih za lastno varnost koristimo sebi in svojim sodelavcem in sodelavkam.

F. L.

Nezgode v maju in juniju 1965

V mesecu maju so bile 3 obratne nezgode s 77 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečili so se:

1. Kimovec Janez, roj. 28. 7. 1938, mikalec. Na poti z dela domov mu je padla veriga z mopeda, da je padel in si poškodoval obraz.

2. Tišler Bogomir, roj. 23. 8. 1935, brusač. Zaradi nepravilnega delovanja mikalnika je odprl zaščitna vratica ohišja stroja in med obratovanjem odstranil bombažne odpadke na kraju rešetke, pri čemer mu je mikalni boben poškodoval kazalec desne roke.

3. Sedej Bronislava, roj. 5. 9. 1930, sukalka. Na poti iz službe domov se je pred hišo spotaknila ob rob klopi, zadela z desno roko ob zid hiše in si pri tem zlomila roko v zapestju.

V mesecu juniju je bilo 5 obratnih nezgod z 21 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečili so se:

1. Prime Terezija, roj. 9. 10. 1934, snemalka. Pri rezanju preje ki se je navijala na valček, je poškodovanki spodletel nož in jo urezal v kazalec leve roke.

2. Pirc Franc, roj. 9. 4. 1909, sestavljanje zabojev. Pri zabijanju žičnika v zaboj se je odkrušil delček glave žičnika in odletel poškodovancu v levo oko.

3. Povirk Jožefa, roj. 28. 2. 1937, vlagalka preje. Na poti na delo se je hotela s kolesom izogniti kotanjam na cesti pri tem pa je zapeljala na posuto cesto, padla s kolesa in si poškodovala koleno leve noge in komolec desne roke.

4. Kotar Antonija, 12. 6. 1945, snemalka. Pri pretresku kopsov iz pločevinaste posode v košaro, ji je posoda zdrsnila iz roke, padla na desno nogo in ji poškodovala palec.

5. Novak Emilija, roj. 7. 8. 1925, sukalka. Pri odvzemu košare iz višine 1 metra se je zadržala ob košaro v palec leve roke.

H. T.

Kadrovske vesti

V mesecih maj in junij 1965 so bili na novo sprejeti v podjetje:

- 15. 5. 1965 Matoz Pavel, skladišče
- 1. 6. 1965 Gretič Jože, predpredilnica
- 1. 6. 1965 Matoz Martin, čistilnica
- 1. 6. 1965 Škafar Jože, čistilnica
- 1. 6. 1965 Štefin Marija, sukalnica
- 5. 6. 1965 Kotar Antonija, predilnica I
- 5. 6. 1965 Krhlikar Magdalena, sukalnica
- 15. 6. 1965 Zore Alojzija, predilnica II

V mesecih maj in junij 1965 so zapustili podjetje:

- 15. 5. 1965 Šušteršič Alojz, upokojen
- 13. 5. 1965 Ivanušič Jože, izostal
- 26. 5. 1965 Zupan Albert, upokojen
- 28. 5. 1965 Pintar Elza, lastna odpoved
- 31. 5. 1965 Pangeršič Olga, lastna odpoved
- 2. 6. 1965 Turenšek Alojzija, inv. upokojena

H. T.

UPOKOJENE SO BILE v mesecu aprilu 1965

Habič Vida, roj. 4. 6. 1913 v Gradcu pri Litiji.

V našem podjetju se je zaposlila 31. 8. 1933 in je delala tu do 2. 7. 1941, po osvoboditvi pa ponovno od 19. 9. 1945.

Bila je aktivna in organizirana sodelavka odn. udeleženka NOV od 1. 5. 1943 do 15. 5. 1945.

Priznana delovna doba v našem podjetju znaša 23 let in pol, v resnici pa je ta delovna doba daljša, ker imajo skoraj vsi delavci, ki so bili zaposleni v bivši Jugoslaviji v našem podjetju razne presledke v delovni dobi, ki pa jih v mnogih primerih v resnici ni bilo. Njena skupna delovna doba pa znaša 30 let in 8 mesecev.

Pri svojem dolgoletnem delu v našem podjetju si je tov. Habičeva pridobila mnogo delovnih izkušenj, katere je z dobro voljo prenašala na svoje mlajše sodelavke. Nazadnje je delala na dvojilnem stroju v sukalnici, znala pa je posluževati tudi druge stroje v tem oddelku.

Bila je članica delavskega sveta v letu 1957/58, članica komisije za zaposlovanje invalidnih oseb od 1958 do 1963 leta, članica komisije za norme v letu 1959 in 1960. Tudi kot članica samoupravnih organov je po svojih močeh vedno aktivno sodelovala.

Zaradi njenega prizadevnega dela v podjetju in v samoupravnih organih je bila od strani komisije za odlikovanja Predilnice Litija v septembru 1964 predlagana za delovno odlikovanje, katero ji bo po rešitvi še izročeno.

Upokojena je bila 10. 4. 1965.

Mrakar Alojzija, roj. 22. 3. 1923 v Cirkušah pri Litiji. Izhaja iz kmečke družine, v kateri je bilo 13 otrok. V 15. letu starosti se je najprej zaposlila na posestvu Ponoviče, kjer je delala približno 2 leti. Med okupacijo je živela doma.

V našem podjetju se je zaposlila 19. 9. 1945 in je bila zaposlena do 2. 11. 1950, ponovno pa od 12. 8. 1952 dalje. Najprej je delala v vlagalnici kot vlagalka preje, nato nekaj časa v valčkarni, nato pa spet v vlagalnici kot vlagalka preje do upokojitve.

Naši upokojenci: Kolednik Ana, Jančar Štefka, Kolar Pavla in Ceglar Alojz.

Naša upokojenca: Zupan Albert in Turenšek Alojzija

Tudi ona je bila aktivna udeleženka NOV od 1. 9. 1943. Bila je obveščevalka na terenu in za različne vojaške formacije. V NOV so bili tudi njeni trije bratje. Mlajši brat je v starosti 17 let padel en mesec pred osvoboditvijo, drugi brat je bil kot partizan ranjen in je umrl po osvoboditvi na posledicah ran, tretji brat pa je bil prav tako udeleženec NOV in je tudi zaposlen v našem podjetju.

Delovna doba tov. Mlakarjeve v našem podjetju znaša 17 let in 9 mesecev, skupna delovna doba pa 21 let in 2 meseca. Bila je invalidsko upokojena 16. 4. 1965.

Zupančič Julijana, roj. 19. 10. 1906 v Nemčiji, kjer je bil oče zaposlen kot rudar. Iz Nemčije se je vrnila v Jugoslavijo, ko je bila stara 4 leta. V družini je bilo 5 otrok, od katerih so trije še majhni umrli. Njej pa je umrl oče, ko je bila stara 12 let.

Predno se je zaposlila v našem podjetju je bila v glavnem doma pri svoji materi, ki je bila 21 let bolna. Nekaj časa je bila zaposlena tudi v Beogradu.

V našem podjetju se je zaposlila 3. 12. 1946 in je bila zaradi slabega vida vseskozi do upokojitve zaposlena kot čistilka obratnih in higienskih prostorov.

Njena delovna doba v našem podjetju znaša 18 let, skupna delovna doba pa 20 let in 8 mesecev. Upokojena je bila 30. 4. 1965.

Vse tri upokojenke so bile ob priliki upokojitve povabljene na tovariški razgovor. Tov. Habičeva se

iz opravičljivih razlogov tega pogovora ni mogla udeležiti, od ostalih dveh upokojenk pa so se poslovili predstavniki samoupravnih organov in uprave.

Vsem trem upokojenkam se zahvaljujemo za ves trud, ki so ga vložile v delo v podjetju in jim želimo, da bi izven kolektiva preživele še mnogo srečnih in zadovoljnih let.

L. R.

Upokojeni v maju in juniju 1965

Zupan Albert, roj. 28. 3. 1910 v Litiji.

Izhaja iz delavske družine, v kateri je bilo 8 otrok. Oče in mati sta delala v Predilnici Litija, prav tako vsi štirje otroci, ki so ostali živi.

V našem podjetju se je zaposlil v 16. letu starosti, t. j. leta 1926. Delal je na selfaktorjih, po osvoboditvi pa vseskozi pri čistilni koloni.

Njegova skupna delovna doba znaša 37 let, delovna doba v podjetju pa 33 let.

Upokojen je bil 26. 5. 1965.

Turenšek Alojzija, roj. 13. 6. 1919 v Račici.

Izhaja iz delavske družine, njena mati je delala 18 let v tovarni.

V našem podjetju se je zaposlila s 13 leti in je bila vseskozi zaposlena v sukalnici kot sukalka. Vsak dan je hodila v službo peš iz Šmartna, kjer je stanovala. Bila je vestna in marljiva delavka in je svoje znanje prenašala na mlajši rod.

Njena skupna delovna doba znaša 29 let, delovna doba v našem podjetju pa 26 let.

Zaradi bolezni je bila dne 2. 6. 1965 invalidsko upokojena.

Sušteršič Alojz, roj. 5. 6. 1908. v Mednem pri Ljubljani.

Njegova delovna doba skupaj znaša 36 let, v našem podjetju pa se je zaposlil leta 1945 na delovnem mestu klepar, kjer je ostal do upokojitve. Bil je vesten in prizadeven delavec.

Vsem trem želimo v življenju izven kolektiva še mnogo srečnih in zdravih let.

H. T.

**OB 15-LETNICI
DELAVSKEGA SAMOUPRAVLJANJA
ČESTITAMO DELOVNEMU KOLEKTIVU
IN ŽELIMO ŠE NADALJNJIH
DELOVNIH USPEHOV**

Uredniški odbor